

Правен бюлетин

Теми в броя:

Обнародвани нормативни актове

- Закон за изменение и допълнение на Закона за мерките срещу изпирането на пари
- Закон за изменение и допълнение на Закона за енергетиката
- Наредба № Е-РД-04-2 от 19 април 2019 г. за условията и реда за извършване на оценка на енергийните спестявания
- Указ № 124 за връщане за ново обсъждане в Народното събрание на Закона за изменение и допълнение на Закона за държавната собственост
- Решение № 15844 от 18 декември 2018 г. ВАС по административно дело № 6218 от 2018 г.

Съдебна практика

Обнародвани нормативни актове:

Закон за изменение и допълнение на Закона за мерките срещу изпирането на пари (ЗМИП)(ДВ бр. 42 от 28.05.2019)

Една от основните цели на законопроекта е предприемане на действия за намаляване на административната тежест за задължените по закона субекти чрез отпадане на режима за утвърждаване на вътрешни правила за контрол и предотвратяване на изпирането на пари и финансирането на тероризма от ДАНС. Остава възможността контролните органи на ДАНС да извършват последващи проверки за спазване на изискванията на разпоредбите на закона, включително на вътрешните правила за контрол и предотвратяване изпирането на пари.

С измененията също така още повече се стеснява обхвата на задължението на лицата, практикуващи адвокатска професия, да уведомят компетентните органи при съмнение и/или узнаване за изпиране на пари и/или за наличие на средства с престъпен произход. Това изключение се прилага когато тези лица получават информация от или относно някой от своите клиенти в процеса на установяване на правното му положение, или при защита или представителство на този клиент във или по повод на производство, регламентирано в процесуален закон, което е висящо, предстои да бъде образувано или е приключило, включително при предоставяне на правна консултация за образуване или избягване на такова производство, независимо дали тази информация е получена преди, по време на или след приключване на производството.

С промените се въвежда задължение на БНБ, КФН и Държавната комисия по хазарта да публикуват на своите интернет страници информация за влезлите в сила наказателни постановления, с които са наложени наказания за нарушения на ЗМИП и актовете по прилагането му.

Едновременно с това е направено допълнение в допълнителните разпоредби на ЗМИП – изрично се уточнява, че категорията лица по чл. 4, т. 19 (търговците на едро) не включва производителите, когато продават произведените от тях стоки (§1а от ДР на ЗМИП).

Закон за изменение и допълнение на Закона за енергетиката (ДВ бр. 41 от 21.05.2019)

След успешното интегриране на част от производителите на ел. енергия, получаващи преференциални цени на свободен пазар на електроенергия през 2018 г., процесът по либерализация на електроенергийния пазар продължава. Осигуряват се допълнителни количества електроенергия с оглед повишаване на ликвидността

на електроенергийната борса за постигане на стабилен и предвидим пазар на електроенергия.

С измененията производителите на електроенергия с инсталирана мощност между 1 Mw и 4 Mw от 1 юли 2019 г. ще преминават от преференциални цени към пазарна цена и договор за компенсирание с премия, като не се предвижда да има преходен период. Промените засягат 12 броя ВЕКП централи с обща инсталирана ел. мощност 27,6 Mw и 360 броя централи с възобновяеми енергийни източници с обща инсталирана мощност 723 Mw. Централите, които влизат в обхвата на промените следва в срок до 30 юни 2019 г. да подпишат договор за компенсирание с премия с Фонд „Сигурност на електроенергийната система.“ Премията представлява очакваната разлика между преференциалната цена и определената от регулатора прогнозна пазарна цена. За ВЕИ производителите премията ще се предоставя до изтичане на съответния договор за дългосрочно изкупуване, а размерът на количеството електроенергия, което ще бъде компенсирано с премия е определеното нетно специфично производство.

Останалите промени предвиждат в законодателството да бъде въведено конкурсното начало за предоставяне на преференциална цена или премия за новоприсъединяващите се производители на електроенергия, чрез високоефективно комбинирано производство.

Регламентира се редът относно провеждането на паралелни процедури при утвърждаване на нови и при изменение на действащи цени.

Създава се нов пазарен механизъм, който да насърчи инвестициите в зелени проекти и изграждането на нови мощности от възобновяеми източници.

Наредба № Е-РД-04-2 от 19 април 2019 г. за условията и реда за извършване на оценка на енергийните спестявания (ДВ бр. 40 от 17.05.2019)

С Наредбата се определят условията и редът за извършване на оценка и потвърждаване на енергийните спестявания, реализирани в резултат на изпълнени мерки при:

1. производство на електрическа и/или топлинна енергия;
2. преноса на електрическа енергия, топлинна енергия или природен газ;
3. разпределението на електрическа енергия или природен газ.

Оценката за постигнати енергийни спестявания, извършена при условията и по реда на Наредбата, има за цел да потвърди количеството спестена енергия в резултат на изпълнени енергоспестяващи мерки при производството, преноса и разпределението на енергия.

Наредбата се приема на основание чл. 18, ал. 3 от Закона за енергийната ефективност.

Указ № 124 за връщане за ново обсъждане в Народното събрание на Закона за изменение и допълнение на Закона за държавната собственост (ЗИДЗДС) (ДВ бр. 42 от 28.05.2019)

ЗИДЗДС цели да доведе до бързото изграждане на магистрали, пристанища, газопроводи и други национални обекти. Държавният глава обаче смята, че отделни разпоредби от ЗИДЗДС отдалечават уредбата от основни конституционни ценности, намаляват интензитета на защитата на основни права на гражданите и създават сериозен риск да се забавя изграждането на такива обекти.

Съгласно чл. 17, ал. 1 и 3 от Конституцията правото на собственост се гарантира и защитава от закона и частната собственост е неприкосновена, а според Президента част от направените с § 3 от ЗИДЗДС промени не осигуряват предвидената в Конституцията особена закрила на частната собственост. С § 3, т. 1 от приетия закон (относно чл. 396, ал. 1, т. 1 от ЗДС) се допуска предварително изпълнение не само когато с влязъл в сила подробен устройствен план имотът е отреден за изграждане на национален обект (както досега), а и за обект с национално значение. За разлика от дефиницията на понятието „национален обект“ (§ 1 от ЗДС), понятието „обект с национално значение“ (§ 5, т. 62 ЗУТ) не е с ясно определено съдържание.

В § 3, т. 1 от ЗИДЗДС (относно чл. 396, ал. 2 от ЗДС) се посочва размерът на определяната от съда парична гаранция, която е една трета от обезщетението съгласно акта за отчуждаване. Според Президента това фиксиране на размера на гаранцията само спрямо определеното с отчуждителния акт обезщетение, законът намалява сигурността, че собственикът ще получи равностойно обезщетение, както изисква чл. 17, ал. 5 от Конституцията.

С § 4 се създава ал. 3 в чл. 42а от ЗДС, която предвижда специален режим за обезщетенията при отчуждаване на земеделски земи и горски територии, когато едно лице има такива имоти с обща площ над 50 декара. В този случай отчуждаването няма да бъде компенсирано с парично обезщетение, а с предоставяне на имот. В мотивите на внесенния законопроект няма аргументи защо се визират точно

имоти с обща площ над 50 декара, което според Държавния глава поражда съмнения, че тази промяна обслужва конкретни интереси. Правилото, въведено с § 4 от ЗИДЗДС, създава неравнопоставеност въз основа на този признак между дребните и едрите собственици на земеделски земи и горски територии, като предвижда без основателна причина различен начин на тяхното обезщетяване.

Решение № 15844 от 18 декември 2018 г. ВАС по административно дело № 6218 от 2018 г. (ДВ бр. 41 от 21.05.2019)

Делото е образувано по протест на прокурор от Върховна административна прокуратура, в резултат на което Върховният административен съд отменя разпоредбите на чл. 18, ал. 1 и 2 от Правилника за легализациите, заверките и преводите на документи и други книжа. Разпоредбите уреждаха, че „Министерството на външните работи поддържа списък на физическите лица, които извършват преводи на документи и други книжа от български на чужд език и от чужд на български език на територията на Република България, когато тези документи са легализирани по реда, посочен в глава втора на този правилник, удостоверени по реда на Конвенцията за премахване на изискването за легализация на чуждестранни публични актове или освободени от изискванията за легализация. Включването на лица в списъка, условията на които следва да отговарят тези лица, както и правилата по поддържане на списъка се възлагат на Министерството на външните работи.“

Решението е продиктувано от това, че оспорените от прокуратурата разпоредби на чл. 18, ал. 1 и 2 от Правилника създават регистрационен режим за извършване на стопанска дейност – превод на документи, без този регистрационен режим да е установен със закон, предвид изискванията на чл. 4 от Закона за ограничаване на административното регулиране и административния контрол върху стопанската дейност (ЗОАРАКСД).

Други обнародвани нормативни актове:

ДВ, Брой 40 от 17.05.2019г.:

- Закон за ратифициране на Споразумението между Съвета на министрите на Босна и Херцеговина и правителствата на другите страни – членки на Инициативата за готовност и превенция при бедствия в Югоизточна Европа (правителствата на Република България, Република Хърватия, Република Македония, Черна гора, Република Словения, Република Сърбия, Република Турция, Република Албания и Румъния), относно договореностите със страната домакин за Секретариата на Инициативата за готовност и

превенция при бедствия в Югоизточна Европа, подписано на 4 април 2018 г. в Анкара, Република Турция

- Постановление № 115 от 13 май 2019 г. за приемане на Правилник за прилагане на Закона за предприятията на социалната и солидарна икономика
- Постановление № 116 от 14 май 2019 г. за изменение и допълнение на Наредбата за пенсиите и осигурителния стаж, приета с Постановление № 30 на Министерския съвет от 2000 г.
- Постановление № 117 от 15 май 2019 г. за изменение и допълнение на Наредбата за паричните обезщетения и помощи от държавното обществено осигуряване, приета с Постановление № 188 на Министерския съвет от 2015 г.
- Изменения към Международната конвенция за безопасност на човешкия живот на море от 1974 г. с измененията и допълненията
- Меморандум за сътрудничество в областта на европейската интеграция и подобряване на връзките с НАТО между правителството на Република България и Съвета на министрите на Босна и Херцеговина
- Меморандум за разбирателство между Министерството на околната среда и водите на Република България и Министерството на защитата на околната среда на Република Сърбия за сътрудничество в областта на опазване на околната среда
- Правилник за изменение и допълнение на Правилника за устройството и дейността на Националната здравноосигурителна каса
- Наредба № 10 от 24 април 2019 г. за организацията, управлението и вътрешния контрол в банките
- Наредба № 20 от 24 април 2019 г. за издаване на одобрения за членове на управителния съвет (съвета на директорите) и надзорния съвет на кредитна институция и изисквания във връзка с изпълнение на техните функции
- Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 4 от 2010 г. за изискванията към възнагражденията в банките
- Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 7 от 2014 г. за организацията и управлението на рисковете в банките
- Закон за ратифициране на Споразумението за извършване на Икономически преглед на Република България между Република България, от една страна, и Организацията за икономическо сътрудничество и развитие (ОИСР), от друга страна
- Постановление № 118 от 16 май 2019 г. за одобряване на допълнителни разходи по бюджета на Министерството на икономиката за 2019 г.
- Постановление № 119 от 16 май 2019 г. за изменение и допълнение на Наредбата за реда за класифициране на растенията и веществата като наркотични, приета с Постановление № 293 на Министерския съвет от 2011 г.
- Постановление № 120 от 16 май 2019 г. за отменяне на Правилника за устройството и дейността на Военна академия „Георги Стойков Раковски“, приет с Постановление № 187 на Министерския съвет от 2013 г.
- Постановление № 121 от 16 май 2019 г. за одобряване на допълнителни разходи по бюджета на Министерството на здравеопазването за 2019 г.
- Постановление № 122 от 16 май 2019 г. за одобряване на допълнителни разходи по бюджета на Министерството на външните работи за 2019 г.
- Правилник за изменение и допълнение на Правилника за устройството и дейността на Държавно предприятие „Национална компания „Железопътна инфраструктура“
- Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 14 от 2007 г. за реда за издаване на документи, необходими за упражняване на здравноосигурителни права съгласно правилата за координация на системите за социална сигурност
- Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 21 от 2007 г. за обстоятелствата и данните, които се вписват в регистрите на Изпълнителната агенция по трансплантация, редът за вписване и ползване на информацията
- Наредба № 1 от 8 май 2019 г. за реда за обявяване и публикуване на информацията по чл. 7а, ал. 3, 4 и 7 и по чл. 76, ал. 1 и 2 от Закона за задължителното депозирание на печатни и други произведения и за обявяване на разпространителите и доставчиците на медийни услуги
- Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 61 от 2018 г. за изискванията към рекламните и писмените информационни материали и страниците в интернет на пенсионноосигурителните дружества

ДВ, Брой 41 от 21.05.2019г.:

- Закон за изменение и допълнение на Закона за кадастъра и имотния регистър
- Закон за ратифициране на актовете на Втория извънреден конгрес на Всемирния пощенски съюз

ДВ, Брой 42 от 28.05.2019 г.:

- Закон за изменение и допълнение на Закона за лечебните заведения
  - Закон за изменение и допълнение на Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България
  - Постановление № 123 от 20 май 2019 г. за одобряване на допълнителни разходи по бюджета на Министерския съвет за 2019 г. за изплащане на държавна парична награда за проявена лична доблест при изпълнение на обществен и граждански дълг
  - Постановление № 124 от 20 май 2019 г. за одобряване на допълнителни разходи за 2019 г. по бюджета на Държавен фонд „Земеделие“ за финансиране на разходи за данък върху добавената стойност на общини по одобрени за подпомагане проекти по Програмата за развитие на селските райони за периода 2007 – 2013 г. и 2014 – 2020 г. и по Програмата за морско дело и рибарство за периода 2014 – 2020 г.
  - Постановление № 125 от 20 май 2019 г. за одобряване на допълнителни разходи по бюджета на Министерството на отбраната за 2019 г.
  - Постановление № 126 от 22 май 2019 г. за изменение на Устройствения правилник на Министерството на икономиката, приет с Постановление № 447 на Министерския съвет от 2014 г.
  - Постановление № 127 от 22 май 2019 г. за приемане на Устройствен правилник на Дирекцията за национален строителен контрол
  - Правилник за изменение и допълнение на Правилника на Фонд „Научни изследвания“
  - Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 8 от 2016 г. за информацията и документите за системата на предучилищното и училищното образование
  - Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 8 от 2014 г. за условията и реда за внос, износ и обмен на органи, тъкани и клетки
  - Наредба за изменение на Наредба № 16-437 от 2007 г. за условията и реда за извършване на дейности с токсичните химически вещества и техните прекурсори
  - Наредба за отменяне на Наредба № 6 от 2018 г. за реда за лицензиране на спортните организации в Република България
  - Наредба № 66 от 16 май 2019 г. относно допълнителните изисквания във връзка с класифицирането на инвестиционни застрахователни продукти като несложни по смисъла на чл. 342, ал. 5 от Кодекса за застраховането
  - Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 28 от 2006 г. за условията и реда за провеждане на изпит за професионална квалификация на застрахователните брокери и за признаване на квалификация, придобита в държава членка
  - Задължителни правила за изменение и допълнение на Задължителните правила за морските пристанища на Република България
  - Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 22 от 2009 г. за Централния кредитен регистър
  - Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 12 от 2016 г. за Регистъра на банковите сметки и сейфове
- ДВ, Брой 43 от 31.05.2019 г.:**
- Постановление № 128 от 22 май 2019 г. за одобряване на допълнителни трансфери за 2019 г.
  - Постановление № 129 от 27 май 2019 г. за изменение и допълнение на Постановление № 76 на Министерския съвет от 2014 г. за създаване на Национален координационен механизъм за преглед на проектната готовност и приоритизиране на проектите в сектор „Транспорт“ по Регламент (ЕС) № 1316/2013 г. на Европейския парламент и на Съвета за създаване на Механизъм за свързване на Европа
  - Постановление № 130 от 27 май 2019 г. за одобряване на допълнителни трансфери по бюджетите на общините за 2019 г. за работа с деца и ученици от уязвими групи в детските градини и училищата и за допълнително финансиране за издръжка на паралелки за придобиване на квалификация по защитени специалности от професии и специалности от професии, по които е налице очакван недостиг от специалисти на пазара на труда
  - Международен кодекс за конструкцията и оборудването на кораби, превозващи опасни химикали в наливно състояние (IBC Code)
  - Изменения към Международния кодекс за конструкцията и оборудването на кораби, превозващи опасни химикали в наливно състояние (IBC Code)
  - Наредба за допълнение на Наредба № 5 от 2009 г. за условията и реда за подаване на заявления по схеми и мерки за директни плащания
  - Наредба за изменение на Наредба № Н-2 от 2012 г. за реда за регистриране, подновяване на регистрацията и контрол по Схемата на Общността за управление по околна среда и одит (EMAS)

- Наредба за изменение и допълнение на Наредба № Н-22 от 2010 г. за ползване под наем на имоти от жилищния фонд на Министерството на отбраната и за изплащане на компенсационни суми на военнослужещите и цивилните служители, които живеят при условията на свободно договаряне
- Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 3 от 2006 г. за вземането на проби и методите за анализ за целите на контрола върху акцизните стоки

Съдебна практика

Решение № 8 от 14.05.2019 г. по т. д. № 832/2018 г., ТК на ВКС

Решението дава отговор на въпроса дали в кръга на обичайната дейност на длъжника са и действията и сделките които обслужват основната му дейност и са свързани с нея, в това число договори за заеми, средствата по които са изразходвани за обслужване на основната дейност на дружеството.

Върховният касационен съд приема следното:

В обхвата на обичайната дейност на търговеца попадат всички онези действия и сделки, които в своята съвкупност уплътняват съдържанието на понятията „търговско занятие“ или „предмет на дейност на търговеца“, но без отчуждаването или обременяването с тежести на недвижими имоти, поемането на менителни задължения, както и вземането на заем.

Макар с вземането на заем търговецът да цели подпомагане на своята обичайна/обикновена дейност, сключването на такъв договор (било по чл. 240 ЗЗД или по чл. 430 ТЗ) се явява без съмнение извън съдържанието на последната.

Решение № 195 от 28.05.2019 г. по т. д. № 2393/2017 г., ТК на ВКС

Пред ВКС е поставен следният въпрос относно предварителния договор за цесия:

„Когато вземането на купувача по предварителен договор /цедент/ е било прехвърлено с договор за цесия, като задълженията по предварителния договор са останали в тежест на цедента, допустимо ли е да бъде уважен предявен от цесионера иск за обявяване на предварителния договор за окончателен по реда на чл. 362, ал. 1 ГПК при условие цесионерът да изпълни задълженията към продавача по договора?“

Съдът решава, че: Ако останалите предпоставки за уважаването на иска по чл. 19, ал. 3 ЗЗД (всяка страните по предварителния договор може да предяви иск за сключване на окончателния договор) са налице, съдът ще постанови решение, което замества окончателния договор, при условие ищецът – цесионер да изпълни насрещното задължение по договора. Вътрешните отношения между цедента и цесионера по повод отговорността за плащане на цената по предварителния договор, не са предмет на производството по чл. 19, ал. 3 ЗЗД.

Когато вземането на купувача по предварителен договор /цедент/ е било прехвърлено с договор за цесия, като задълженията по предварителния договор са останали в тежест на цедента, предявеният от цесионера иск за обявяване на предварителния договор за окончателен може да бъде уважен по реда на чл. 362, ал. 1 ГПК при условие цесионерът да изпълни задълженията към продавача по договора

За контакти

адв. Ренета Петкова
Съдружник
rpetkova@deloittece.com

адв. Звезделина Филова
Старши Мениджър
zfilova@deloittece.com

адв. Калоян Йорданов
Мениджър
KYordanov@deloittece.com

адв. Миглена Мичева
Мениджър
mmicheva@deloittece.com

адв. Павлин Стоянов
Мениджър
pstoyanoff@deloittece.com

адв. Аделина Миткова
Мениджър
amitkova@deloittece.com

**Адвокатско дружество
„Делойт Лигъл“**
бул. „Ал.Стамболийски“ 103
София Тауър (Мол София)
гр. София 1303
България
Телефон: + 359 (2) 8023
300
Факс: + 359 (2) 8023
350
www.deloitte.bg